

Taal, daar kom je ver mee!

Taalbeleid 's-Hertogenbosch 0 tot 24

Mieke Smits (SLO)

Sandra van Wersch (gemeente 's-Hertogenbosch)

slo

Opzet workshop

slo

- Belang van taal
- Wat is taal?
- Taal in de samenleving
- Taal in het onderwijs
- Taalbeleid in 's-Hertogenbosch

Belang van taal

slo

- Voor het volgen van (vervolg)onderwijs
- Kansen op de arbeidsmarkt
- Sociale en culturele cohesie
- Persoonlijke ontwikkeling

Wat is taal?

slo

- Taal is doel
- Taal is middel
- Taal is cultuurdrager

Taal is doel (vak)

- Klanken (fonologie)
- Woorden met verwijfsfunctie naar werkelijkheid (semantiek)
- Opbouw van woorden (morfologie)
- Structuur van zinnen (syntaxis)
- Lezen en schrijven (orthografie)
- Taal gebruiken in situaties (pragmalinguïstiek)
- Over taal nadenken (meta-linguïstiek)
- Literatuur

slo

vrachtwagen
vrachtwagenchauffeur
laden en lossen

slo

v r a c h t w a g e n c h a u f f e u r
v r a g t w a a g u n s j o o f u r

l a d e n e n l o s s e n
l a a d u n l o s u n

slo

Taal is middel

slo

- Instructie geven en begrijpen
- Kennis ontwikkelen en opbouwen
- Denken structureren
- Communiceren
- Persoonlijke uiting en ontplooiing
-

- Vertel eens wat je allemaal ziet op de plaat? (Peuterspeelzaal)
- Vertel eens welke oplossing je hebt bedacht? (Realistisch rekenen bo)
- Welke voorkennis heb je?
- Maak bladzijde 24 tot en met 27...
- Maak groepjes van vijf of zes leerlingen. Zorg dat er **jongens en meisjes** in de groep zitten. Meet met een meetlint de volgende maten bij jezelf of bij een groepsgeenoot (VMBO)

slo

Taal is cultuurdrager

- Onze hele geschiedenis ligt in taal besloten:

slo

- Cultureel
- Sociaal
- Historisch
- Filosofisch

Taal in de samenleving

slo

Omgeving	Mate van ervaringen	Taalontwikkeling
Middenklasse gezinnen	Veel	Rijk
Kinderen in afgelegen streken	Veel	Weinig
Zwak sociaal milieu	Weinig	Weinig
Anderstalige middenklasse gezinnen	Veel	Rijk (in eigen taal)
Anderstaligen in zwak sociaal milieu	Weinig	Weinig (in eigen taal)

Taal in het onderwijs

slo

- Gaat uit van overlegcultuur
 - samen leren
 - actief leren
- Gaat uit van de taal en ervaringen van middenklasse gezinnen
- Gaat uit van de Nederlandse taalintuïtie

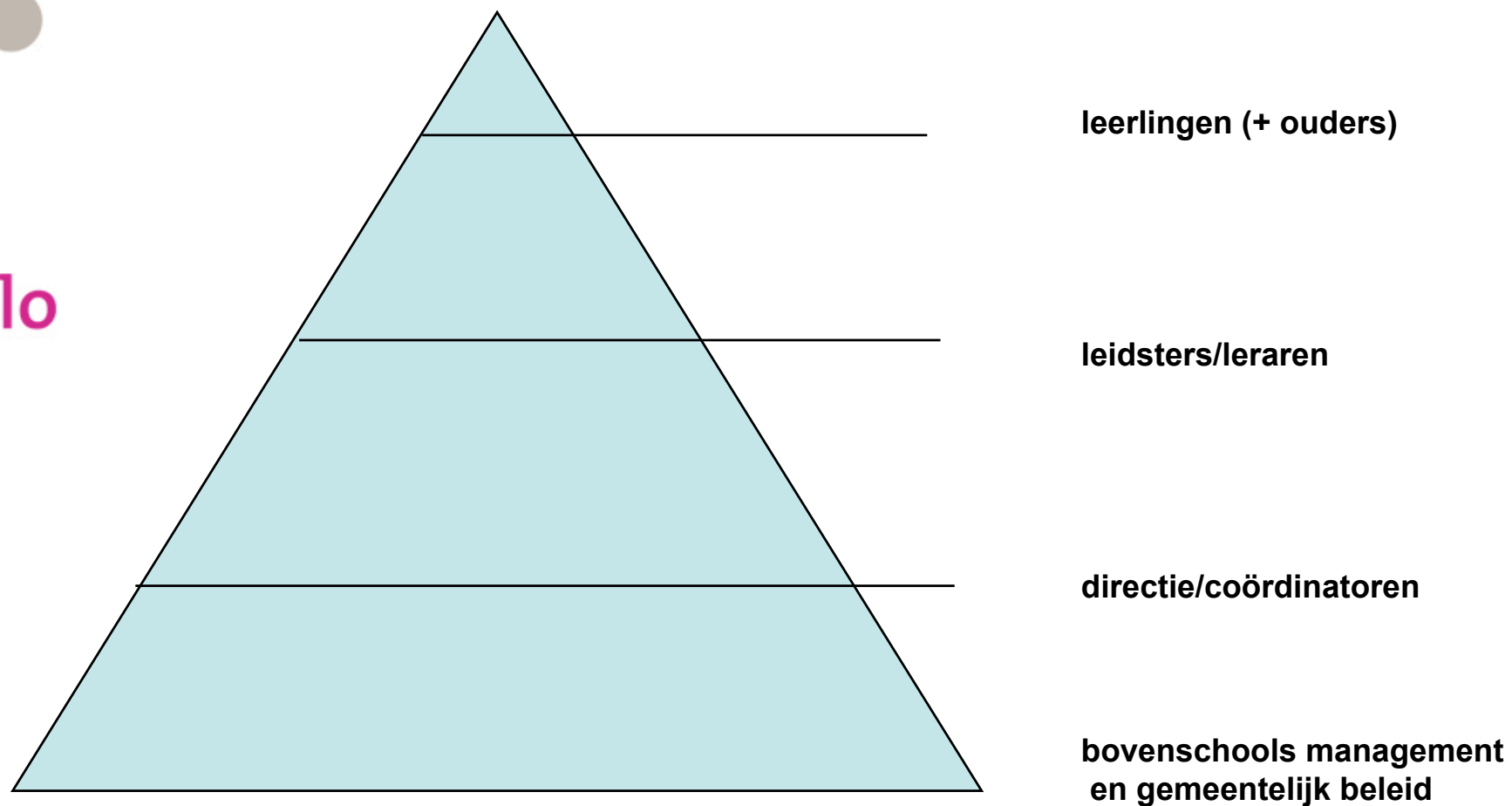
Taalbeleid 's-Hertogenbosch

slo

- Taalinhoud staat voorop (doel, middel, cultuurdrager)
- Gemeenschappelijke standaarden en doorgaande leerlijnen voor taal, lezen en schrijven (sectoroverstijgend en niveaudoorsnijdend)
- Leraar centraal: gerichte professionalisering
- Gemeenschappelijke kennisbasis voor lezen en schrijven

Gedeelde kennis en verantwoordelijkheid

slo

slo

Gemeentelijk Taalbeleid Den Bosch: De daad bij het woord

Taalambassadeurs 0 tot 24 en
Adviesraad Taal

commissies	Taalprojecten uit het veld	Scholingen	Besturen	onderwijs	Welzijn & gezondheid
<ul style="list-style-type: none"> ▪Format ▪Evaluatie-instrument ▪Taaltips ▪Conferenties ▪Advisering en beoordeling projecten ▪website 	<ul style="list-style-type: none"> ▪Samenlezen/lees-express ▪Leesbevordering zwakke lezers ▪Taalkit NT2 ▪Tutorlezen vo in po ▪Taaltuin (vmbo) ▪Taalkaart:Roc, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪Taal van Vve-po met SLO en Enschede ▪Taallees-pilots met po-raad ▪Taal een zaak van alle vakken: vo (Het debat) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪Bsd: kindcentra 0-13 ▪Dovo ▪ROC ▪Hogeschool ▪Gemeente 	<ul style="list-style-type: none"> ▪Vve-beleid ▪Schakelklassen ▪Po-beleid ▪Vo-beleid ▪Inburgering ▪Alfabetisering 	<ul style="list-style-type: none"> ▪Consultatiebureau (boekstart) ▪Jeugdgezondheid ▪Werk ▪Inburgering

Tweejaarlijkse conferentie 0 tot 24 jaar: kennisdelen, doorgaande lijn bewaken

Een gemeenschappelijk fundament voor taal, lezen en schrijven

Professionalisering PO: Taalleesschrijfproject

slo

Niveau	Algemeen	Samenwerking in ontwikkelgroepen	Uitvoering op de werkvloer
Micro	Gemeenschappelijke training lezen en schrijven voor leerkrachten en directie	Lessen uitwerken in groepen olv experts (schooloverstijgend)	Uitvoeren op de werkvloer olv experts en peers
Meso	Teamgerichte scholing lezen en schrijven groep 1-8	Samenwerking in groepen (klasoverstijgend)	Uitvoeren in de klas. Intercollegiale begeleiding
Macro	Bovenschools bestuur kwaliteitsprofielen voor lezen en schrijven gekoppeld aan professionalisering leraren	Op schoolniveau kwaliteitsprofielen voor lezen en schrijven teamgericht vertalen	Individuele professionalisering gericht op lezen en schrijven

Rol van de gemeente

slo

- Taal als speerpunt op de beleidsvergaderingen
- Blijvende aandacht voor een sluitende zorgstructuur (jeugd en onderwijs, welzijn, sociale zaken en werkgelegenheid, gezondheid, huisvesting)
- Financiële prikkel voor taalprojecten gericht op de verbetering van (schriftelijke) taalvaardigheid van jongeren tussen 0-24

*Met goed taalonderwijs
komt iedereen ver!*

Met dank voor uw aandacht

dr. Mieke smits

m.smits@slo.nl

drs. sandra van Wersch

s.vanwersch@s-hertogenbosch.nl

slo